

IKC de Meerwaarde

leder kind heeft het

Pestprotocol

IKC de Meerwaarde

Het doel van ons pestprotocol

Ons pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich gedurende hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door duidelijke regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar hierop aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en respectvol met elkaar om te gaan, creëren we een omgeving waarin alle kinderen met plezier naar school kunnen komen.

De leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven dit pestprotocol volledig.

Aanspreekpunt pesten en coördinatie anti-pestbeleid

De directie van De Meerwaarde fungeert als aanspreekpunt voor zaken rondom pesten en coördineert het anti-pestbeleid.

Indien een ouder of verzorger kritiek heeft op het anti-pestbeleid van de school, kan contact worden opgenomen met de vertrouwenspersoon van de school.

Regels en aanpakken bij pesten

1. Hulp vragen is geen klikken

Vanaf de kleutergroep leren we kinderen: "Je mag niet klikken, maar..." Als je gepest wordt of ruzie hebt en er zelf niet uitkomt, mag je de leerkracht om hulp vragen. Dit wordt niet als klikken gezien.

2. Ook medeleerlingen hebben verantwoordelijkheid

Een medeleerling mag het pestprobleem bij de leerkracht melden. Alle leerlingen zijn verantwoordelijk voor een veilige en fijne sfeer in de groep. Ook dit is geen klikken.

3. Samenwerking tussen school en gezin

School en ouders hebben baat bij goede samenwerking en communicatie, maar iedere partij bewaakt haar eigen grenzen. Het is niet de bedoeling dat ouders zelf ter plaatse problemen komen oplossen. Bij pestproblemen nemen directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid en overleggen zij met ouders. Ouders leveren bij voorkeur informatie, doen suggesties en ondersteunen de aanpak van de school.

4. Praat erover

Word je gepest? Praat erover thuis én op school. Houd het niet geheim.

Onze drie schoolwaarden **aardig**, **netjes**, **rustig** gelden in en rondom de school en hangen in alle groepen.

Aanpak van pestgedrag – vier stappen

Stap 1 — Gesprek en herstelgericht werken

- De leerkracht voert een gesprek met de pester om bewustwording te creëren over wat hij/zij het gepeste kind aandoet.
- De pester biedt excuses aan.
- Eventueel volgt een schriftelijke opdracht (bijv. een reflectieverlag of stelopdracht over de gebeurtenis en de eigen rol).
- Er worden concrete afspraken gemaakt over gedragsverandering en deze worden besproken en opgevolgd.

Stap 2 — Oudergesprek en verslaglegging

- Als stap 1 geen effect heeft, volgt een gesprek met de ouders van de pester. De medewerking van ouders wordt nadrukkelijk gevraagd.
- De leerkracht maakt een verslag van het gesprek op het gespreksformulier.

Stap 3 — Externe hulp

- Bij aanhoudend of ernstig pestgedrag kan de school deskundige externe hulp inschakelen (bijv. schoolmaatschappelijk werk, jeugdhulp).

Stap 4 — Schorsing of verwijdering

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Zie ook de bepalingen in de schoolgids.

Bij herhaaldelijke pesterijen neemt de leerkracht duidelijk stelling en voert een sanctiegesprek. Bij ernstige pesterijen of grove scheldpartijen worden ouders direct gebeld. Leerkrachten en ouders werken zoveel mogelijk samen aan een oplossing.

Ondersteuning van het gepeste kind

- Toon medeleven; luister en vraag door: hoe en door wie wordt er gepest?
- Onderzoek hoe het kind reageert vóór, tijdens en na het pesten.
- Leg uit waarom kinderen pesten (bijv. onmacht, eigen onzekerheid).
- Laat het kind alternatieve reacties oefenen (bijv. niet afzonderen, anders reageren dan huilen of uitbarsten).
- Vraag wat het kind zelf wil als oplossing en benadruk zijn/haar sterke kanten.
- Beloon en versterk gewenst assertief gedrag.
- Plaats het kind niet in een overbeschermd uitzonderingspositie.
- Bied nazorg: pesten kan langdurige gevolgen hebben; blij opvolgen.

Begeleiding van de pester

- **Duidelijk slechtnieuwsgesprek:** De leerkracht voert een helder gesprek waarin aangegeven wordt dat pestgedrag op school niet wordt geaccepteerd.
- **Samenwerking binnen het team:** Collega's informeren elkaar bij signalen van pesten, zodat de aanpak consistent blijft.
- **Onderzoek naar de oorzaak:** In gesprekken wordt gekeken naar de achterliggende reden(en) van het pestgedrag, zoals behoefte aan macht, jaloezie, verveling of buitengesloten worden.
- **Inzicht in gevolgen:** De pester wordt bewust gemaakt van de impact van zijn/haar gedrag op het slachtoffer.
- **Herstelgericht werken:** De pester biedt excuses aan.
- **Aanleren van nieuw gedrag:** Samen wordt geoefend met alternatief gedrag, bijvoorbeeld de strategie *stop – eerst nadenken – bespreken*.
- **Positief gedrag belonen:** Gewenst gedrag wordt actief benoemd en bekrachtigd.
- **Ouderbetrokkenheid:** Ouders en school houden goed contact, informeren elkaar en denken samen na over mogelijke oorzaken. Er wordt besproken of het gedrag ook buiten school voorkomt.
- **Professionele ondersteuning:** Indien nodig wordt externe deskundige hulp ingeschakeld om het gedrag te veranderen.

Mogelijke oorzaak van pestgedrag

- **Een problematische thuissituatie:** spanning, onzekerheid of onveiligheid thuis kan leiden tot negatief gedrag op school.
- **Een voortdurend gevoel van anonimiteit:** kinderen die zich buitengesloten of ongezien voelen, kunnen pestgedrag inzetten om aandacht of erkenning te krijgen.
- **In een niet-passende rol gedrukt worden:** wanneer een kind steeds in een bepaalde rol wordt geplaatst (bijvoorbeeld 'de druktemaker' of 'de clown'), kan dit leiden tot ongewenst gedrag.
- **Voortdurende competitie:** een omgeving waarin leerlingen constant met elkaar wedijveren, kan frustratie en rivaliteit opwekken.
- **Machtsstrijd binnen de groep:** voortdurende strijd om invloed in de klas of buurt kan een aanleiding zijn om anderen te gaan pesten.

Begeleiding van de zwijgende middengroep en de meelopers

- **Bewustwording van hun invloed:**
Kinderen leren dat zij als groep veel invloed hebben op de sfeer. Wanneer de middengroep in beweging komt, krijgen pesters minder ruimte om door te gaan.
- **Gesprekken over hun rol:**
We bespreken met kinderen waarom ze soms meelopen: angst om zelf gepest te worden, behoefte om erbij te horen, of loyaliteit aan een vriend(in).
- **Stelling leren nemen tegen pesten:**
Leerlingen krijgen handvatten om elkaar te steunen en pesten te signaleren. We leren hen dat zij kunnen bijdragen aan een veilige groep.
- **Versterken van de groepsnorm:**
De norm in onze school is duidelijk: **pesten accepteren we niet**. Dit wordt structureel besproken in de klas.
- **Melden is géén klikken:**
Kinderen worden geleerd dat het doorgeven van pestgedrag geen klikken is, maar zorgen voor een veilige school voor iedereen.
- **Inzicht in gevolgen:**
Leerlingen leren welke impact pesten heeft op een slachtoffer — zowel op korte als lange termijn.
- **Effect op de klassensfeer:**
We bespreken dat pesten niet alleen slachtoffers treft, maar de sfeer in de hele groep onveilig kan maken.
- **Betrokkenheid van ouders:**
Aan ouders wordt duidelijk gemaakt dat zij pestgedrag of meelopen niet moeten accepteren van hun kind en dat samenwerking tussen thuis en school essentieel is om pestgedrag te stoppen.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- **De school neemt het pestprobleem serieus:**
We informeren ouders duidelijk over de aanpak die op school geldt en nemen meldingen altijd serieus.
- **Blijf in gesprek met uw kind:**
Luister goed, toon begrip en probeer door te vragen zodat u weet wat er precies speelt.
- **Geef uw kind vertrouwen:**
Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt en dat er op school actief aan een oplossing wordt gewerkt.

- **Versterk het zelfvertrouwen:**
Positieve aandacht, stimulering en beloning helpen om het zelfbeeld en zelfrespect van uw kind te vergroten of te herstellen.
- **Stimuleer sport of hobby's:**
Deelname aan sport, muziek of andere activiteiten kan helpen bij het versterken van zelfvertrouwen en het opbouwen van sociale contacten.
- **Wanneer pesten buiten school plaatsvindt:**
Als het pesten niet op school gebeurt, maar bijvoorbeeld op straat of in de buurt, probeer dan in contact te komen met de ouders van de pester(s) om het probleem samen bespreekbaar te maken.

Adviezen aan ouders van pesters

- **Neem het signaal serieus:**
Erken dat uw kind betrokken is bij pestgedrag en neem de melding serieus.
- **Blijf rustig:**
Raak niet in paniek; ieder kind kan in bepaalde situaties pester worden. Belangrijk is hoe er daarna mee omgegaan wordt.
- **Probeer de oorzaak te achterhalen:**
Ga in gesprek met uw kind om te achterhalen waarom het pestgedrag plaatsvindt. Soms zijn er achterliggende redenen zoals onzekerheid of groepsdruk.
- **Confronteer uw kind met de gevolgen:**
Help uw kind in te zien wat het anderen aandoet en welke impact dit gedrag heeft.
- **Steun de aanpak van school:**
Maak duidelijk dat u achter de beslissingen en afspraken van school staat en dat u deze ondersteunt.
- **Geef extra positieve aandacht:**
Besteed bewust positieve aandacht aan uw kind en creëer een veilige en open sfeer thuis.
- **Corrigeer gedrag en benoem het positieve:**
Spreek uw kind aan op ongewenst gedrag en benadruk wanneer uw kind wél positief en respectvol gedrag laat zien.
- **Stimuleer deelname aan sport of hobby's:**
Een (team)sport of hobby kan helpen bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden en zelfvertrouwen.
- **Houd contact met school:**
Zorg voor een open communicatie met school en blijf op de hoogte van afspraken, vervolgstappen en de voortgang.

Adviezen aan alle ouders

- **Neem andere ouders serieus:**
Ga zorgvuldig om met signalen van ouders van een gepest kind en toon begrip voor hun zorgen.
- **Stimuleer positief sociaal gedrag:**
Moedig uw kind aan om op een respectvolle en prettige manier met anderen om te gaan.
- **Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede:**
Spreek uw kind aan wanneer het gedrag vertoont dat niet wenselijk is, en geef nadrukkelijk complimenten bij positief gedrag.
- **Geef het goede voorbeeld:**
Kinderen leren vooral door te kijken naar volwassenen. Een open, respectvolle houding werkt door in het gedrag van uw kind.
- **Leer uw kind voor anderen op te komen:**
Bespreek dat het belangrijk is om te helpen wanneer iemand wordt buitengesloten of gepest.
- **Leer uw kind voor zichzelf op te komen:**
Help uw kind om duidelijk en zelfverzekerd grenzen aan te geven in lastige situaties.